

למחשבה, אולם המשכילה על דבר אמות לימד סתום מן המפורש וכיר וירגניש של הבריאה כולה ועקבת הכרה בוראה. על האדם להתבונן בכך רכבה עד שמבטו באופן טביעי יהי הסתכחות מוחך מבט של נברא של הקב"ה. זה צריך להקיף את כל מערכת החיים בכל היב"ר שעוטה.

ח

ב. הרובד השני הוא רובר יותר גובה והוא, ההכרה בנקודת הפנימית של החיים שהקב"ה אבינו ואנו בניו. אדם צריך להביט על כל מערכת חייו עם הקב"ה במבט של אב ובן, במבט של קשי אהבה, במבט של רצון להתקשרות. כמו שבן רוצה לדבר ולשוחות במחיצת אביו, כן על האדם לחש גם כלפי הקב"ה. (ישנם כאלה שרח"ל גם כלפי אביהם אינם חשים כך, כי יرحم, אצלם המஸל לא ימלא את יעדו). בכל מעשה שהאדם עושה הוא צריך להרגניש ש"אבא" שלו בקש מני לעשות זאת. בקצרה, כל החיים הם מצוות איננו מוקשרים לקב"ה? מה זה קשר לקב"ה לולי תורה ומצוות? הם אינם מבנים שיש עליהם פנימי יותר מאשר העולם בו הם חיים, הם סבורים שככל מהות היהודי הוא לקיים תורה ומצוות, אולם חסנה להם היידיעה שככל חיותם חיota חיונית היא. אין הם יונקים את החיים הפנימית הקיימת בתורה ובמצוות.

ט

הלשון תשובה הוא מילשון לשוב. להיכן לשוב? לקב"ה. אין עיקר עניינה של התשובה לעזוב את החטא. אלא עיקר עניין עזיבת החטא מפני שהחטא מרוחק את האדם מkindו, ותכלית האדם להתרקרב לוינו, ולכך עלי לעזוב את חטאו שעי' עזיבת חטא ייסיר את המחיצה בין לבני קונו. אולם גם אם האדם עזוב את חטאיו, אין בהכרה שיתקרב לבוראו. הוא יכול לא לעבור שם עבירה אולם אין לו קשר נשפי עם הקב"ה. האדם מוכחה לזרור קשר נשפי עם הקב"ה, קשר אהבה של אב ובן, וזה מהות האמיתות של התשובה. אם אדם רק חזר בו מחתאו ואינו קשר קשר נשפי עמוק לקב"ה,

יום יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמי הקב"ה עוזרו אינו יכול לו". מתי הקב"ה עוזרו עורה גמורה? רק כאשר האדם נמצא עם הקב"ה, הוא חי עמו, הוא מקשר עמו, או הקב"ה עוזרו. צריך להבין שאין כח לאדם להוכיח מעמד מקובלתוין, זה למעלה מכח האדם. רק כאשר האדם מקשר לקב"ה בכלל זמן ובכל מצב, או יש לו עוזർ בכלל זמן ובכל מצב. ככל שהאדם רחוק מן הקב"ה, כך נחלש העוזר שיש לו מהקב"ה, וככל שהאדם קרוב לקב"ה בן מתחוק העוזר שהקב"ה עוזר לו. וכך אדם שלא מקשר את עצמו לפנימיות החיים, לקב"ה, אין שום סיכוי שקבלותיו יעדמו ב מבחן המציאות.

י

ישנם בנ"א אשר יקראו את דברינו אלה, ולא יבינו את אריכות דברינו. הם מסתכלים על עצם ותחמיים, וכי אנחנו רוחקים מהקב"ה? הרי אנו לומדים כ- י"ב שעות ביוםמה, ומקיימים את כל המצוות כראוי, וכי ע"י תורה ומצוות איננו מקשרים לקב"ה? מה זה קשר לקב"ה לולי תורה ומצוות? הם אינם מבנים שיש עליהם פנימי יותר מאשר העולם בו הם חיים, הם סבורים שככל מהות היהודי הוא לקיים תורה ומצוות, אולם חסנה להם היידיעה שככל חיותם חיota חיונית היא. אין הם יונקים את החיים הפנימית הקיימת בתורה ובמצוות.

יא

מהי חיים פנימית? מהי התקשרות לקב"ה? יש לך ב' רובדים.

א. על האדם להכיר שהוא חי בעולמו של הבודא, הכל בכל כל כל של הקב"ה. ניתן דוגמא לכך, אדם לוקח עט בידו, עליו להתבונן להבין ולהרגיש שהחפי של הקב"ה, הוא בראו, הוא יוצר והוא עשה. וכן הוו של הקב"ה. יתר על כן, הכח המפעיל את הדר, הנשמת חיים, רוח האלקים אשר בקרבו, היא של הקב"ה, נמצא כל כלו של הקב"ה. וזהו דוגמא אחת

הוא איבר את עיקר המכון של מצוות התשובה. וכ"כ ר' י (ש"ת ש"א) ז"ל,
"יבין לבבו כי רע ומר עזבו את ה", ע"ל. זה עיקר התשובה.

ו

אתה בוגם, יומא (פ"ז ע"ב) "אמר ר' ל' גדולה תשובה שודנות נעשות לו
בשנוגות שנאמר (הושע י) 'שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת
בעונך' הא עון מזיד הוא וכא קרי ליה מכשול, אני והאמיר ר' ל' גדולה תשובה
שודנות נעשות לו כזכיות שנאמר (יחזקאל ל, ג) 'ובשוב רשות מרשותו ועשה
משפט וצדקה עליהם הוא יהיה', לא קשיא כאן מהאהבה כאן מיראה". מובואר
בוגם, שאם אדם עוזה תשובה מיראה, עדין יש מהיצה המפסקה בין לבין
קונו, מכיוון שלא נמק החטא, אלא רק נעשה לבחינת שגגה. אלא רק כאשר
אדם שברטשובה מהאהבה, או נמק חטאו, ויתרתו מכך החטא הופך לזכות,
באופן זה אין מהיצה המפסקת בין האדם לקונו.

יא

מהי תשובה מהאהבה? אהבת בן לאב. נפרש, התשובה האמיתית והראוי היא
שהאדם שבמחטאו מפני שהוא חפץ בקרבת אביו. ראשית על האדם להתבונן
ש"העמק" שלו זה עם אביו, וע"י כל עבירה ח"ז הוא מתנתק מהקשר הנפשי לאביו.

אולם בנקודת וו יש בעיה המקשה על ריבים. והוא שהם מרגנישים
שהחטא מתנתק את הקשר עם הקב"ה, עם אבא شبשים! הם יודעים
את שכליות, אולם אינם מרגנישים כן. האמת היא ששורש הבעיה היא שהם
מעולם לא הרגינו קשר נפשי פנימי אמיתי לקב"ה, ולכן אין הם מרגנישים
שע"י החטא נעשה ניתוק בקשר זה, מכיוון שבין כך אין להם קשר זה. אדם
במרגנה זו, חייב ליזור קשר לקב"ה עוד לפני שמתחיל לעשות תשובה על
חטאיו.

יב

בשאדם מגע להחברה ברורה שהחטא קלקל את קשריו עם אביו شبשים,
ומעמיק בהתבוננות בעין זה, יבחן שהרגשה זו באה לדי ביטוי
בכמה אופנים.

יג

נפתח במשל גשמי של בן ואב, ומה זהبني לנמשל, ליהודי ואביו شبשים.
בן שחטא ופשע בנוור אביו, יש כאן ד' חלקים בחטא ופשע זה. א. שע"י כך הפסיד
את קשרי האהבה עם אביו. ב. הבן חש ביש מהסתכל בפני אביו, מפני הדעה
שעשה עמו. ג. הבן מרגניש שלפות פנימית עצמית, שהגע לידי מצב של פ"כ
לפגוע ולהבעים את אביו. ד. הבן מצטרע על שאביו בצער מוחתחו.

יד

הן הן הדברים בנמשל - הקשר בין יהודי לאביו شبשים.
נפרש, כשהיהודי חוטא:

א. עליו להרגניש שהוא מחליש, ופעמים אף מנתק את הקשרי אהבה שלו
עם אביו شبשים (חלק זה בורר לעיל).

ב. עליו להתבונן מהסתכל בפניו של הקב"ה. אולם בחלק זה שונה המשל
מן הנמשל. למשל האדם מתייחס רק בשעה שנפגש עם אביו. לעומת זאת
בנמשל, האדם תמיד נמצא ליד הקב"ה והקב"ה תמיד רואהו, נמצא שלו
להתבונן בכל עת ובכל שעה. (וזה נקודת שकחה לרבים, מפני שאין הם
חשים שהקב"ה רואה אותם תדריך, הראשות עליהם לעבדו ולהרגניש שהקב"ה
ראה אותם בכל שעה, ורק אח"כ יוכל לחוש בושה תדריך) - חלק זה
מופרש בר"י (ש"ת ש"א) ז"ל, "העיקר השישי הבושא בעין שנאמר (ירמיה
לא, יח) 'בשתיי וגם נבלמתי כי נשאתי חרפת נערוי'. והנה החוטא יבוש מאד